

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา¹

วินท์นิศา กำพระบาง²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติ ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่า แนวคิดในการกำหนดอายุความในการดำเนินคดีอาญาในส่วนของการกำหนดอายุความฟ้องคดีเป็นหลักเกณฑ์ในทางวิธีพิจารณาที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ต้องมีอยู่ในทุก ๆ การพิจารณาคดี ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ให้รัฐหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ปฏิบัติในการนำคดีมาฟ้องต่อศาล และเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของจำเลย รวมทั้งเป็นกรอบในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดอายุความอาจมีระยะเวลาที่สั้นหรือยาวแตกต่างกันออกไปในแต่ละฐานความผิดซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายทางอาญาว่าการกระทำความผิดลักษณะใดควรมีระยะเวลาของอายุความเท่าใด อีกทั้งยังเป็นกรอบในศึกษาว่า มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญาในปัจจุบันสามารถบังคับใช้ให้เกิดความเป็นธรรม และรัฐหรือผู้เสียหายสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้เพียงใด หากมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญาทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวกฎหมาย ไม่กล้าตัดสินใจกระทำความผิด ทั้งรัฐและผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีได้ภายในอายุความและผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามกฎหมาย แสดงว่า มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญานั้นเป็นมาตรการที่ดีและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการลงโทษ ความยุติธรรม หลักความเสมอภาค และการดำเนินคดีอาญาในรูปแบบกระบวนการนิติธรรมว่าสิทธิของบุคคลย่อมได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

แม้จะมีการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีการกำหนดอายุความในการฟ้องคดีอาญาโดยเฉพาะการกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาทั่วไปตามบทบัญญัติในมาตรา 95 และการกำหนดอายุความการฟ้องคดีความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ตามบทบัญญัติในมาตรา 96 ก็ตาม แต่เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาไว้สูงสุดเพียง 20 ปี และกำหนดอายุความร้องทุกข์ไว้เพียง 3 เดือน จึงยังไม่เหมาะสมและเป็นธรรมเท่าที่ควร ทั้งในส่วนของการกำหนดอายุความในกรณีผู้กระทำความผิดหลบหนี การกำหนดอายุความร้องทุกข์ ในคดีความผิดอันยอมความได้ การนับอายุความร้องทุกข์ในคดีความผิดอันยอมความได้ กรณีผู้เยาว์เป็นผู้เสียหาย และกรณีผู้เสียหายตายก่อนร้องทุกข์

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จรัด เล็งวิทยา และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และรองศาสตราจารย์จตุพร วงศ์ทองสรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในความคิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ บุคคลอื่นไม่สามารถดำเนินการแทนผู้เสียหายได้ ซึ่งในปัจจุบันผู้กระทำความผิดเลือกกระทำความผิดแล้วหลบหนี เพราะเห็นว่าหลบหนีไม่นาน คดีก็ขาดอายุความ และไม่ต้องรับโทษตามกฎหมาย รัฐหรือผู้เสียหายไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องดำเนินคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดได้ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญาดังกล่าว จึงไม่สามารถบังคับใช้ได้เหมาะสมและเป็นธรรม

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุความ ในกรณีผู้กระทำความผิดหลบหนี เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา กำหนดว่าในการฟ้องคดีอาญาต้องฟ้องคดีภายในอายุความ และต้องได้ตัวผู้กระทำความผิดมาอยู่ในอำนาจศาล ภายในอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 ซึ่งกฎหมายมิได้บัญญัติถึงมาตรการรองรับในกรณีที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีจากเขตอำนาจศาล ทำให้ผู้กระทำความผิดใช้ประโยชน์จากการกำหนดระยะเวลาของอายุความ หลบหนีการถูกดำเนินคดี และลงโทษตามกฎหมาย เพราะอายุความยังคงดำเนินเรื่อยไปจนกว่า จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องต่อศาลได้ ซึ่งอาจไม่ทันกำหนดระยะเวลาของอายุความ และเมื่อคดีขาดอายุความก็ไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดนั้นได้อีก ซึ่งการกำหนดอายุความในการดำเนินคดีอาญาของไทยเราได้บัญญัติมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปีพ.ศ. 2500 นับเป็นเวลากว่า 60 ปี และไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่นำเอาเทคโนโลยีอันล้ำสมัยมาใช้ในการติดต่อสื่อสารกันได้โดยสะดวก และรวดเร็ว การคมนาคมที่เชื่อมโยงเป็นปัจจัยหลักในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดแล้วได้หลบหนีไปซ่อนตัวอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศอันเป็นปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบหาตัวและจับกุมผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องและดำเนินคดีอาญาต่อศาลภายในกำหนดอายุความ ซึ่งในระบบประมวลกฎหมายจะเน้นให้มีการกำหนดอายุความ เพราะเชื่อว่าระยะเวลาที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีและซ่อนตัวอยู่นั้นเป็นโทษที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดแล้ว เนื่องจากผู้กระทำความผิดต้องทนทุกข์ทรมานและซ่อนตัวเพื่อมิให้ถูกจับกุมได้ แต่ในสังคมปัจจุบัน การหลบหนีและซ่อนตัวของผู้กระทำความผิดอาจจะไม่ใช่เป็นการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดอีกต่อไปแล้ว เพราะเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายขึ้น ไม่ต้องทุกข์ทรมาน ทำให้ผู้กระทำความผิดเลือกและกล้าตัดสินใจกระทำความผิดมากขึ้น เพราะผู้กระทำความผิดเห็นว่าหากตนกระทำความผิดแล้วหลบหนีไปจนคดีหมดอายุความ เมื่อกลับมา也不需要รับโทษเนื่องจากการฟ้องคดีอาญาในประเทศไทยนั้น หากยังไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องภายในอายุความที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดอายุความฟ้องคดีสูงสุด คือ ยี่สิบปี สำหรับการกระทำความผิดที่ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต และจำคุกยี่สิบปี โดยมีได้มีการบัญญัติอายุความสำหรับความผิดใดไว้เป็นการเฉพาะ และมีได้บัญญัติถึงกรณีที่ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาอยู่ในอำนาจศาลพร้อมฟ้องไว้ด้วย เช่น กรณีผู้กระทำความผิดหลบหนี โดยทั่วไปการกำหนดโทษตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ในบางกรณีที่มีอัตราโทษน้อยการนับอายุความก็น้อยลงไปด้วย ทั้งนี้ หากรัฐหรือหน่วยงานของรัฐไม่สามารถที่จะจับตัว

ผู้กระทำความผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้ น่าจะเกิดความเสียหายแก่สภาพจิตใจของผู้เสียหาย และยังขัดต่อวัตถุประสงค์ในการนำผู้กระทำความผิดมาบำบัดให้กลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุขการกำหนดอายุความจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการกำหนดกฎเกณฑ์ภายใต้เงื่อนไขในการจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษและไม่ควรให้ผู้กระทำความผิดหลุดรอดและพ้นจากกระบวนการยุติธรรมโดยกรอบของกฎหมายไปได้ อันจะทำให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังนั้น เพื่อให้ไม่ให้ผู้กระทำความผิดอาศัยช่องว่างของกฎหมายดังกล่าว ทำให้ตนหลุดพ้นจากความผิดไป จึงสมควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความ ในกรณีผู้กระทำความผิดหลบหนี อันเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้กระทำความผิดหลุดพ้นจากความผิดไป ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายอาญาของประเทศไทยมีความศักดิ์สิทธิ์ ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวกฎหมาย และไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีก

2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุความร้องทุกข์ ในคดีความผิดอันยอมความได้ เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 95 ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในกำหนดสามเดือน นับแต่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” จากมาตราดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขในการดำเนินคดีประเภทนี้ไว้เข้มงวดกว่าคดีความผิดอาญาต่อแผ่นดิน ทั้งยังมีกำหนดอายุความสั้นมากเพียง 3 เดือนเท่านั้น ดังนั้น ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญาอันกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดอันยอมความได้จะต้องรีบดำเนินการร้องทุกข์ หรือฟ้องคดีด้วยตนเองให้ทันภายในกำหนดระยะเวลาสามเดือน มิฉะนั้น อาจจะหมดสิทธิที่จะดำเนินคดีอาญาเอาผิดกับผู้กระทำความผิดได้อีก ซึ่งปัญหาในเรื่องของการกำหนดอายุความร้องทุกข์ในคดีความผิดอันยอมความได้ หรือที่เรียกว่าความผิดต่อส่วนตัว กำหนดให้ต้องมีการร้องทุกข์ซึ่งมีกำหนดระยะเวลา 3 เดือน นับแต่ผู้เสียหายรู้เรื่องของการกระทำความผิด และรู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นกำหนดระยะเวลาที่สั้นเกินไป ไม่เหมาะสมกับพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด สำหรับในกรณีที่ผู้เสียหายนั้นได้ถูกกระทำอันเป็นความผิดที่น่าอับอาย และผู้เสียหายไม่กล้ามาแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีเอาผิดกับผู้กระทำความผิด จนทำให้คดีขาดอายุความ และในปัจจุบันการร้องทุกข์ของผู้เสียหายต้องไปร้องทุกข์กับตำรวจซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยไม่มีห้องสำหรับการแจ้งความร้องทุกข์ที่เป็นส่วนตัวเพื่อปิดบังความลับของผู้เสียหาย และเป็นสถานที่ที่มีประชาชนเป็นจำนวนมาก เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้เสียหายไม่กล้าที่จะไปแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ทำให้คดีอาญาในเรื่องดังกล่าวนี้ไม่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และไม่สามารถที่จะดำเนินการอย่างใดกับผู้กระทำความผิดได้เลยซึ่งหากผู้เสียหายจะดำเนินการฟ้องร้องคดีอาญาดังกล่าวต่อศาลด้วยตนเองก็จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีอาญาที่สูง เป็นปัญหาสำคัญทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย และหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก เพราะผู้กระทำความผิดไม่ได้รับโทษซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำได้ และเป็นการกระทำความผิดติดเป็นนิสัยได้อันจะนำไปสู่ความไม่สงบสุขของสังคมส่วนรวม

3. ปัญหาเกี่ยวกับการนับอายุความร้องทุกข์ในคดีความผิดอันยอมความได้ กรณีผู้เยาว์เป็นผู้เสียหาย เนื่องจากในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์การนำอายุความสามเดือนมาใช้บังคับกับผู้เยาว์ด้วยนั้นย่อมไม่เหมาะสม เพราะบุคคลดังกล่าวไม่สามารถคิดหรือตัดสินใจได้ดีเท่ากับบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้วจึงไม่สมควรที่จะใช้อายุความ ซึ่งมีระยะเวลาเท่ากัน นอกจากนี้ บุคคลดังกล่าวยังขาดความรู้และความเข้าใจว่าตนเองจะต้องดำเนินคดีเอาผิดกับผู้กระทำความผิดอย่างไร ทำให้ไม่ได้ทำการร้องทุกข์หรือร้องทุกข์ไม่ทันเวลาสามเดือน อีกทั้งผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้เยาว์นั้นอาจเกิดความอับอายหรือเกรงกลัว ไม่กล้าบอกผู้ใดเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น หรืออาจถูกผู้กระทำความผิดข่มขู่ ทำให้คดีขาดอายุความไปก่อน เมื่อผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้ปกครองของผู้เยาว์นั้นทราบเรื่องดังกล่าวในภายหลัง ก็ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ ทั้ง ๆ ที่การกระทำความผิดดังกล่าวมีความผิดและผู้กระทำความผิดสมควรได้รับโทษตามกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นถึงช่องว่างของกฎหมายอาญาเป็นการเอื้อให้ผู้กระทำความผิดหลุดพ้นโทษ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้เสียหาย และทำให้กฎหมายอาญาขาดความศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์นั้น มีปัญหาอีกประการหนึ่งกล่าวคือ เมื่อผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้เสียหายที่แท้จริง และผู้มีอำนาจจัดการแทนรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดคนละวันกัน ก็ต้องนับอายุความตั้งแต่วันที่ผู้เสียหายที่แท้จริงซึ่งเป็นผู้เยาว์นั้นรู้ ซึ่งอาจทำให้คดีขาดอายุความไปเสียก่อน ผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์นั้นคงเหลือแต่สิทธิที่จะเรียกร้องเอาในทางแพ่งได้เท่านั้น อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการกระทำความผิดต่อผู้เยาว์มากขึ้นได้ จากปัญหาดังกล่าวมาแล้วในข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดอายุความร้องทุกข์ในคดีความผิดอันยอมความได้กรณีผู้เยาว์เป็นผู้เสียหาย ยังคงมีข้อบกพร่องอยู่ และสมควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ปัญหาผู้เสียหายตายก่อนร้องทุกข์ ในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ เนื่องจากอายุความร้องทุกข์ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในกำหนดระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ คดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 80,000 บาท ถึง 400,000 บาท ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ หากผู้เสียหายไม่ร้องทุกข์หรือร้องทุกข์ไม่ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนและพนักงานอัยการย่อมไม่มีอำนาจฟ้อง ดังนั้น หากผู้เสียหายในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้ไปเล่าเหตุการณ์ หรือเรื่องดังกล่าวให้ บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรฟัง แล้วต่อมาผู้เสียหายนั้นถึงแก่ความตายด้วยเหตุอย่างอื่นก่อนที่จะไปดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายนั้นก็ไม่สามารถไปจัดการแทนได้ซึ่งในทางกลับกันในความผิดฐานหมิ่นประมาทนั้น ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท กรณีผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาททั้งสองกรณีถึงแก่ความตายก่อนการร้องทุกข์ บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายนั้นร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย ซึ่งความผิดฐานหมิ่นประมาทนั้นมิโทษน้อยกว่าความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นมาก ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นมีโทษสูงสุดจำคุกถึง 20 ปี เมื่อผู้เสียหายถึงแก่ความตายก่อนการแจ้งความ

ร้องทุกข์ กลับไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นนอกจากจะมีอัตราโทษสูงแล้ว ผู้เสียหายที่ถูกข่มขืนกระทำชำเราที่ย่อมจะเป็นตราบาปไปชั่วชีวิต อีกทั้งยังกระทบกระเทือนต่อสภาพจิตใจของบุคคลในครอบครัวด้วย ไม่ว่าจะเป็น บิดา มารดา คู่สมรส และบุตรของผู้เสียหายดังกล่าวด้วย จึงสมควรต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอายุความร้องทุกข์ในกรณีผู้เสียหายตายก่อนร้องทุกข์ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้เสียหาย

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการดำเนินคดีอาญา ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุความ ในกรณีผู้กระทำความผิดหลบหนี ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 95 วรรคหนึ่ง “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่ ผู้กระทำความผิดหลบหนีออกจากกระบวนการยุติธรรม ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อศาลขอให้หยุดนับอายุความไว้เป็นการชั่วคราว”
2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุความร้องทุกข์ ในคดีความผิดอันยอมความได้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้กำหนดอายุความร้องทุกข์จากสามเดือนเป็นหนึ่งปี
3. ปัญหาเกี่ยวกับการนับอายุความร้องทุกข์ ในคดีความผิดอันยอมความได้ กรณีผู้เยาว์เป็นผู้เสียหาย ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 96 โดยเพิ่มข้อความดังนี้ “ในกรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ให้เริ่มนับแต่วันที่ผู้แทนโดยชอบธรรมรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด”
4. ปัญหาผู้เสียหายตายก่อนร้องทุกข์ ในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา 96 วรรคสอง ดังนี้ “ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราถึงแก่ความตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย”

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. **กฎหมายอาญาภาค 1**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

กำชัย จงจักรพันธุ์. **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยระยะเวลาและอายุความ** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

จิตติ ดิงศภัทย์. **กฎหมายอาญาภาค 1**. กรุงเทพมหานคร: นิติบรรณาการ, 2527.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. **กฎหมายอาญาภาคทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2558.

สรารักษ์ สุวรรณเสรี และอาคม ศรียาภย์. **อายุความครบวงจร**. กรุงเทพมหานคร: หจก. แสงจันทร์การพิมพ์, 2559.